

Vastaanottaja
Oriveden kaupunginhallitus

Muutoksenhaunalainen päätös
Oriveden kaupunginhallitus 30.05.2022 § 122

Valittaja
[REDACTED]

LAUSUNTOPYYNTÖ

Hämeenlinnan hallinto-oikeus kehottaa oheisen valituksen johdosta

1. antamaan lausunnon,
2. liittämään asiakirjoihin jäljennökset valituksenalaisen päätöksen perusteena olevista asiakirjoista ja
3. liittämään asiakirjoihin seuraavat lisäselvitykset:
 - selvitys valituksenalaisen päätöksen tiedoksiantotavasta ja -ajankohdasta.

Lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata oikeudenkäynnin osapuolten esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä.

Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle **viimeistään 28.10.2022**.

Tätä lähetettä tai sen liitteitä ei tarvitse palauttaa. Mikäli mahdollista, pyydämme toimittamaan lausunnon ja pyydetyt asiakirjat sähköisesti virastopostiin hameenlinna.hao@oikeus.fi. Sähköisesti lähetettyjä asiakirjoja ei tarvitse lähettää lisäksi postitse.

Marianne Kivistö
hallinto-oikeustuomari

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUS HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDELLE

Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

hameenlinna.hao@oikeus.fi

Päätös johon haetaan muutosta:

Oriveden kaupunginhallitus 30.05.2022 §122

243/10.02.04/2022

Rantaosayleiskaavan laatimiskustannusten periminen

Taustaa:

Löysin viikolla 33 postilaatikostani kirjekuoren Oriveden kaupungilta. Sisällä oli kaupungin vs. kaavoituspäällikkö Tea Jylhän allekirjoittama puolen sivun mittainen kirje (Liite A). Liitteenä oli nelisivuinen ote Oriveden kaupunginhallituksen pöytäkirjasta 30.5.2022 pykälä 122 (Liite B) ja erillinen muutoksenhakuohje koskien em. pykälää 122 (Liite C).

Luin asiaperit. Ilmeni, että Oriveden kaupunki on kaavoittanut 30.5.2022 hyväksytyssä rantaosayleiskaavassa mailleni uuden rakennuspaikan/uusia rakennuspaikkoja. Olin tyrmistynyt. Sain kuulla asiasta ensi kertaa.

Kävin 9.9.2022 kaupungintalolla tapaamassa vs. kaavoituspäällikkö Tea Jylhää. Pyysin nähtäväkseni karttaa kaavoitetusta rakennuspaikasta. Ilmeni, että rakennuspaikkoja onkin kaksi! (Liite D) Kanniston Eräjärventien ja Nuottajärven välisen rinnerantalohkon lisäksi oli kaavoitettu rakennuspaikaksi Kemäläkin, Eräjärventien varressa, suureksi osaksi tiealueella oleva, tiensuuntainen, pinta-alaltaan vain 0.1706 hehtaarin suuruinen, sähkötön, vesijohdoton, nelirakennuksinen, vuonna 2011 ostamani tontti!

Kemälän hirsinen päärakennus on rakennettu vuonna 1870 ja hirsinen savusauna vuonna 1867. Rakennukset ovat kyläkunnan vanhimmat. Kemälässä on Oriveden toiseksi ainoa, luonnonkivinen savupiippu. Olen viimeisen kymmenen vuoden ajan kunnostanut rakennuksia mäkitupalaismuseoksi. Olen raivannut villiintyneestä pihapiiristä upean perennapuutarhan, rakentanut kivirivintearauksia ja luonnonkivipintaisia, sepelitäytteisiä käytäviä. (Liitteet E ja F) Näille main on kaupunki kaavoittanut rakennuspaikan, sietämätöntä.

Nuottajärven vedenpintaa on laskettu 1900-luvun alussa ja toistamiseen 1980-luvulla (yhteensä toista metriä). Kanniston rantalohkolla, Kemälän savusaunasta 10 metrin etäisyydellä, näkyy ikivanha rantapenkka.

Nuottajärven rannat, erityisesti matalassa koillispuolella, josta laskuojakin lähtee, ovat kasvamassa umpeen. Kanniston rantalohkoon kuuluva pajuvyöhyke ja Kemälän kohdalla, laskuojan varressa kasvava koivikko ovat nousseet vesijätölle. Se on kuukausikaupalla tulvan vaivaama. Vesijättö on hyttystensikiämisautomaatti. Ei tulisi mieleenkään rakentaa kesämökkiä sen läheisyyteen.

Tiedoksi:

Olen lähettänyt Pirkanmaan ELY-keskukseen hakemuksen yksityisen luonnonsuojelualueen perustamiseksi koko Kannisto-nimiselle kiinteistöilleni, pl. piha-alue ja puutarha. (Liite E)

Olen tehnyt Oriveden kaupungille Ranta-asemakaavan. Vaadin siinä kaupunkia poistamaan 30.5.2022 hyväksytyssä rantaosayleiskaavassa Kannisto- ja Kemälä-nimisille kiinteistöilleni kaavoitetut kaksi rakennuspaikkaa.

Vaatimukset:

Valitukseni kohdistuu Oriveden kaupungin kaupunginhallituksen päätökseen Oriveden rantaosayleiskaavasta 30.5.2022, pykälä 122.

Vaadin tutkimaan, onko Oriveden kaupunginhallituksen ja rantaosayleiskaavan kaavoittajien tiedotusvelvollisuus täyttynyt. Minulle ei ole lähetetty rantaosayleiskaavaprosessin aikana henkilökohtaisesti yhtään kirjettä, sähköpostia, soitettu tai käyty paikan päällä tutustumassa rakennuspaikkoihin, niiden maasto-olosuhteisiin ja luontoarvoihin. Vaadin Oriveden kaupunkia antamaan selvityksen Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, miksi edellä mainitusti on toimittu.

Vaadin, että Oriveden kaupunki esittää todisteet Kanniston rantalohkon ja Kemälän luontoarvojen kartoittamisesta ja maastokäynneistä. Jos em. toimet ovat jääneet tekemättä, vaadin, että Oriveden kaupunki antaa selvityksen maastokäynnin ja luontokartoituksen tekemättä jättämisen syistä Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Kanniston rantalohkolla on lähde. Käytän sitä ympärivuotisesti. Mahdollisen rakentaminen ja tieyhteyden teko rantalohkolle lähteen ja Nuottajärven vanhan rantapenkan yläpuolella vahingoittaisi lähdesuonien pulppuamista, pilaten tai ryydyttäen lähteen. Jäisin ilman käyttövetä. Kiinteistölläni ei ole vesijohtoa. Pihassa oleva porakaivon vesi on todettu 30 vuotta sitten liiallisen arseenipitoisuuden takia juotavaksi ja löylyvedeksi kelpaamattomaksi. Lähdevedessä ei ole arseenia.

Kemälän, Kanniston ja sadan metrin päässä olevan Likoahteenmäen väli on mutkainen. Sen takia on em. mainitulla osuudella Eräjärventietä tapahtunut vuosikymmenten mittaan ainakin 40 tieltä suistumista. Nuottajärven puoleiset tiepenkat ovat luonnostaankin jyrkähköt. Eräjärventie korjattiin vuonna 1966 perinpohjin, tienpinnan nostettiin, tie asfaltoitiin. Kemälän päärakennus jäi syvälle penkan kupeeseen.

Kemälään ei ole liittymää eikä sellaista ole mahdollista maasto-olosuhteiden takia rakentaakaan. Vaadin, että Oriveden kaupunki esittää selonteon, miten Kanniston rantalohkolle tai Kemälään voitaisiin rakentaa turvallinen, rakennuspaikoille kulkemisen ja rakennustarvikkeiden kuljettamisen mahdollistava liittymä.

Vaadin, että Hämeenlinnan hallinto-oikeus odottaa ennen päätöksentekoaan Oriveden kaupungille lähettämäni Ranta-asemakaavan käsittelyn.

Vaadin, että maksuvelvollisuuteni Oriveden kaupungille 285 euroa/rakennuspaikka, kahdesta rakennuspaikasta yhteensä 570 euroa, poistetaan edellisessä kappaleessa mainittujen syiden takia.

Vaadin, ettei minulle tule kuluja maksettavakseni Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Allekirjoitus ja päiväys:

Orivedellä 18.9.2022

[Redacted signature area]

Liitteet:

Liite A: Kirje Oriveden kaupungin vs. kaavoituspäällikkö Tea Jylhältä, 1 sivu, päiväys 11.8.2022

Liite B: Ote Oriveden kaupunginhallituksen pöytäkirjasta 30.5.2022 pykälä 122, neljä sivua

Liite C: Kaksisivuinen muutoksenhakuohje Oriveden kaupungin kaupunginhallituksen pöytäkirjasta 30.5.2022 pykälä 122. Muutoksenhakuohje koskee em. pykälää 122.

Liite D: Maanmittaushallituksen karttaote 1:2 000. Saatu 9.9.2022 Oriveden kaupungin vs. kaavoituspäällikkö Tea Jylhältä Oriveden kaupungintalolla. Kartassa näkyy Kanniston rantalohkolle ja Kemälään kaavoitetut kaksi rakennuspaikkaa, yksi kumpaisellekin. Valkoinen ympyrä: ei olemassa olevia rakennuksia, musta ympyrä: kiinteistöllä on rakennuksia (4).

Liite E: Meidän mökki -lehden "Kuin ennen vanhaan" -reportaasi, sivut 42 – 47. Teksti Sari Järvinen, kuvat Petri Kiviniemi.

Liite F: Kansikuva ja kokosivuaukeaman reportaasi "Kemälä kertoo tarinaa käden taidoista ja elämän niukkuudesta", Oriveden Sanomat 22.7.2020, sivut 10 – 11. Teksti ja kuvat Juha Jäntti.

Liite G: Maanmittaushallituksen karttaote 26.12.2017. Kartassa näkyy Nuottajärven koillispohjukka, Kemälä ja Kannisto, jolle olen hakenut Pirkanmaan ELY-keskukselta yksityisen luonnonsuojelualueen perustamista. Kanniston piha-alue ja puutarha on rajattu pois (sininen vinoviivitus).

Liite H: Jylhä valitusaika

Hyvä maanomistaja,

Oriveden rantaosayleiskaava on tullut voimaan 16.2.2022. Rantaosayleiskaavaan on merkitty uusi rakennuspaikka/uusia rakennuspaikkoja maillenne. Kaupunginhallitus on 30.5.2022 päättänyt periä maksun kaavan laatimiskustannuksista uusia rakennuspaikkoja saaneilta maanomistajilta maankäyttö- ja rakennuslain 76 §:n mukaisesti. Maksu on 285 €/rakennuspaikka.

Liitteenä on ote pöytäkirjasta, josta löytyy kaupunginhallituksen päätös laatimiskustannuksista sekä muutoksenhakuohje.

Kaupunginhallituksen päätöksestä on julkaistu yleistiedoksianto Oriveden kaupungin verkkosivuilla 11.8.2022. Tämän kirjeen liitteenä oleva päätösasiakirja valitusosoituksineen on nähtävillä 11.8.2022 – 19.9.2022 myös kaupungin verkkosivulla osoitteessa www.orivesi.fi kohdassa Kuulutukset.

Kaupungin on tarkoitus lähettää laskut maksuista syksyn 2022 aikana.

Lisätietoja antaa

Tea Jylhä
vs. kaavoituspäällikkö
tea.jylha@orivesi.fi
050 3295303

Rantaosayleiskaavan laatimiskustannusten periminen

26/62.621/2016

Rantayleiskaavatoimikunta 13.02.2014 § 4

Maankäyttö- ja rakennuslain 76 §:n mukaan voidaan rantaosayleiskaavan laatimiskustannuksista enintään puolet periä maanomistajilta heidän kaavasta saamansa hyödyn suhteessa. Pykälän mukaan kunta hyväksyy kaava-aluekohtaisesti perittävän maksun periaatteet ja maksun perimistavan ja -ajan.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on kirjattu, että kaupunki tulee perimään näitä kustannuksia myöhemmin päätettävien periaattein. Rantaosayleiskaavan laatimiskustannusten periminen kuuluu kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen ratkaisovaltaan.

Tällä hetkellä näyttää siltä, että arvioidut kustannukset ja muodostuvien uusien rakennuspaikkojen määrä ovat sellaiset, että maanomistajilta perittävä kustannus uutta rakennuspaikkaa kohti jää alhaisemmaksi kuin poikkeusluvasta tällä hetkellä perittävä maksu.

Maankäyttöinsinöörin ehdotus: Rantaosayleiskaavatoimikunta päättää todeta, että rantaosayleiskaavan kustannuksista maanomistajilta perittävän maksun periaatteista ja maksun perimistavasta sekä perimisajasta tehdään ehdotus kaupunginhallitukselle kaavaehdotuksen nähtävällepanon yhteydessä.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Rantayleiskaavatoimikunta 02.03.2016 § 12

Perusteisiin laatimiskustannusten perinnän osalta ei ole tullut olennaisia muutoksia.

Maankäyttöinsinöörin ehdotus: Rantayleiskaavatoimikunta päättää esittää kaupunginhallitukselle:

1. Rantaosayleiskaavan laatimiskustannuksina peritään maankäyttö- ja rakennuslain mahdollistama enimmäismäärä eli puolet kaavan laatimiskustannuksista kuitenkin siten, ettei rakennuspaikkakohtainen maksu ylitä kaupungin poikkeusluvan käsittelystä perimää maksua (tällä hetkellä 520 euroa).
2. Perittävät kustannukset jaetaan tasan kutakin rantaosayleiskaavan ranta-alueelle tulevaa uutta, rantaosayleiskaavan voimaantuloa hetkellä rakentamatonta rakennuspaikkaa kohti. Maksu peritään rantaosayleiskaavan voimaantulon jälkeen rantaosayleiskaavan voimaantuloa hetken mukaiselta omistajalta.
3. Kaupunginhallitus tarkentaa perittävän maksun suuruutta sen jälkeen, kun rantaosayleiskaavan laatimiskustannukset ovat selvillä.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 14.03.2016 § 67

Kaupunginjohtajan ehdotus: Kaupunginhallitus päättää:

1. Rantaosayleiskaavan laatimiskustannuksina peritään maankäyttö- ja rakennuslain mahdollistama enimmäismäärä eli puolet kaavan laatimiskustannuksista kuitenkin siten, ettei rakennuspaikkakohtainen maksu ylitä kaupungin poikkeusluvan käsittelystä perimää maksua (tällä hetkellä 520 euroa).
2. Perittävät kustannukset jaetaan tasan kutakin rantaosayleiskaavan ranta-alueelle tulevaa uutta, rantaosayleiskaavan voimaantulohetkellä rakentamatonta rakennuspaikkaa kohti. Maksu peritään rantaosayleiskaavan voimaantulon jälkeen rantaosayleiskaavan voimaantulohetken mukaiselta omistajalta.
3. tarkentaa perittävän maksun suuruutta sen jälkeen, kun rantaosayleiskaavan laatimiskustannukset ovat selvillä.
4. että pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Kaupunginjohtajan kokouksessa tekemä muutos päätösehdotukseen:

Kaupunginhallitus päättää jättää asian pöydälle.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 11.04.2016 § 99

Kaupunginjohtajan ehdotus: Kaupunginhallitus päättää:

1. Rantaosayleiskaavan laatimiskustannuksina peritään maankäyttö- ja rakennuslain mahdollistama enimmäismäärä eli puolet kaavan laatimiskustannuksista kuitenkin siten, ettei rakennuspaikkakohtainen maksu ylitä kaupungin poikkeusluvan käsittelystä perimää maksua (tällä hetkellä 520 euroa).
2. Perittävät kustannukset jaetaan tasan kutakin rantaosayleiskaavan ranta-alueelle tulevaa uutta, rantaosayleiskaavan voimaantulohetkellä rakentamatonta rakennuspaikkaa kohti. Maksu peritään rantaosayleiskaavan voimaantulon jälkeen rantaosayleiskaavan voimaantulohetken mukaiselta omistajalta.
3. tarkentaa perittävän maksun suuruutta sen jälkeen, kun rantaosayleiskaavan laatimiskustannukset ovat selvillä.
4. että pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 30.05.2022 § 122
243/10.02.04/2022

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Oriveden rantaosayleiskaava on kyläalueiden osalta tullut voimaan 26.5.2021 sekä kahta valituksessa olevaa tilaa lukuun ottamatta ranta-alueille 16.2.2022.

Rantaosayleiskaavan myötä kaupungin ranta-alueille muodostui 950 uutta rakentamatonta lomarakennuspaikkaa ja 22 uutta asuinrakennuspaikkaa, eli yhteensä 972 rakennuspaikkaa. Rakennuspaikoista on kaavan valmistelun aikana poikkeamispäätöksillä muuttunut rakennetuiksi 25 paikkaa, joten rakentamattomana on yhteensä 947 paikkaa.

Rantaosayleiskaavan laatimisen kustannuksia on kaupungin kirjanpidossa seurattu erillisellä tunnistella, jonka mukaan suoria asiantuntija- ym. kustannuksia kaavan laatimisesta on aiheutunut 354 108 euroa. Lisäksi kaupungin kaavoituksen viranhaltijat ovat olleet kiinteästi mukana kaavan laatimisessa, jonka vuoksi kaavoituspäällikön (aik. maankäyttötekniikan) palkkakuluista on laskettu mukaan 25 % sekä aik. maankäyttöinsinöörin palkoista 10 %. Lisäksi toimisto- ym. hallinnointikuluina on kaikkiin kuluihin laskettu lisäksi 4 %:n yleishallintolisä, joka kattaa mm. valmisteluajaisen toimistotyön, kopioinnin ja postituksen kustannukset.

Näin laskettuna Oriveden rantaosayleiskaavan laatimiskulujen kokonaismäärä on 538 729 euroa, josta rakennuspaikkojen omistajilta peritään maankäyttö- ja rakennuslain mukaan puolet, eli 269 365 euroa. Rakennuspaikkaa kohden laskettuna perittävä määrä on 285 euroa/ rakennuspaikka.

Vertailun vuoksi todetaan, että Oriveden kaupungin taksan mukaan poikkeamisluvan hinta on tällä hetkellä 625 euroa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää periä Oriveden kaupungin rantaosayleiskaavan ranta-alueille voimaantulohetkellä 16.2.2022 tulleista uusista rakentamattomista rakennuspaikoista kaavan laatimiskustannuksina 285 euroa rakennuspaikkaa kohden niistä rakennuspaikoista, jotka eivät ole muuttuneet rakennetuiksi poikkeamispäätöksillä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Uuden rakentamattoman rakennuspaikan maanomistaja
(yleistiedoksianto)

Vs. kaavoituspäällikkö
Talous- ja hallintojohtaja

Maankäyttöpalvelut
Ympristölautakunta
Maankäyttö- ja kaavatoimikunta
Rakennusvalvonta
Tarkastuslautakunta
Kirjanpito
Taloustoimisto

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

30.05.2022

Helena Lappi
Pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 122**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen *viranomaisen* tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianomaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna
Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 564 2269
Puhelinnumero: 029 564 2200

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);

- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

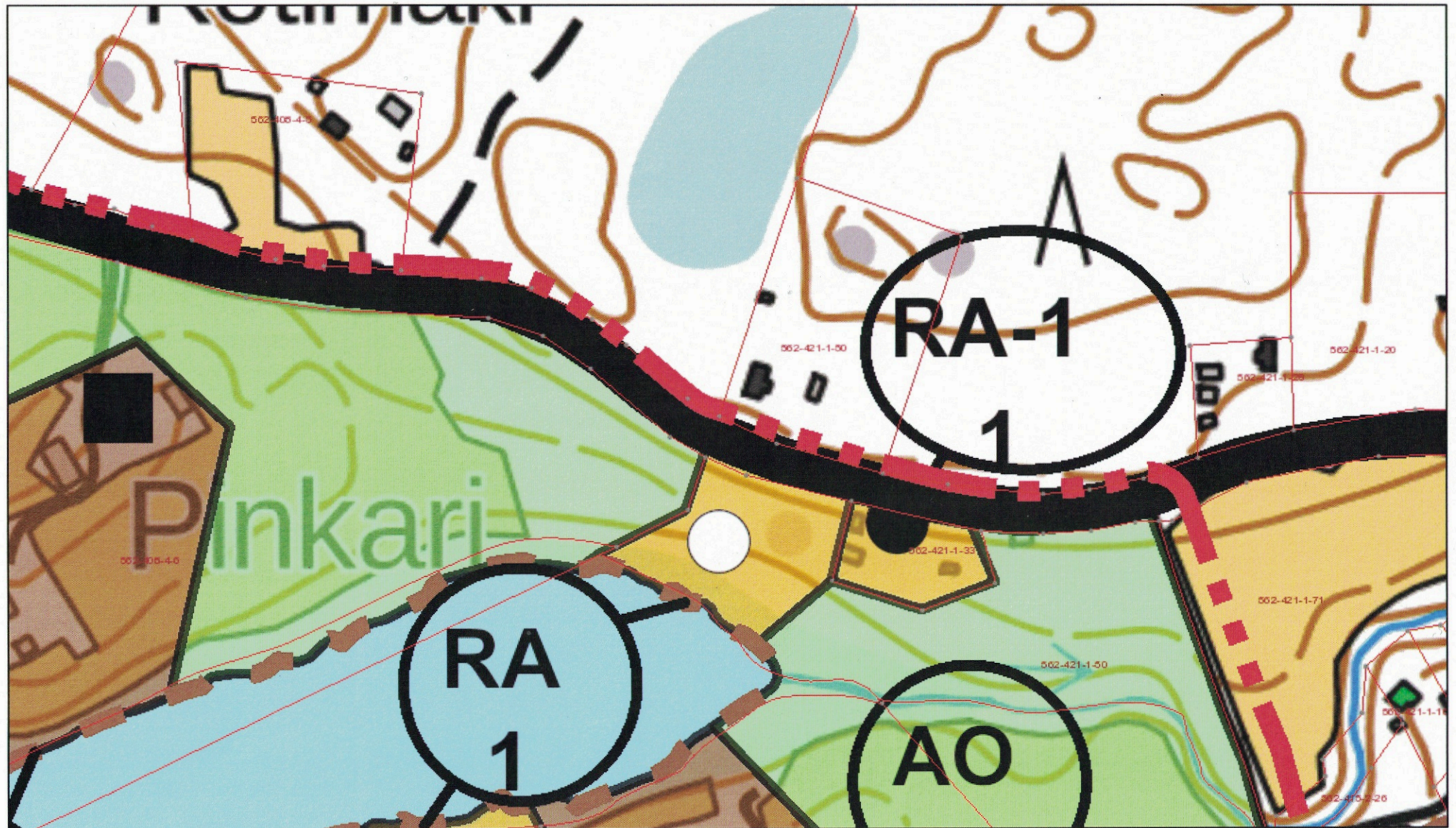
Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Oriveden kaupungin kirjaimosta.

Postiosoite: PL 7, 35301 Orivesi
Käyntiosoite: Keskustie 23 35300 Orivesi
Sähköpostiosoite: kirjaamo@orivesi.fi
Faksinumero: 03 5655 6190
Puhelinnumero: 03 5655 6000

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 15.

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, joka on lähetetty 11.8.2022.

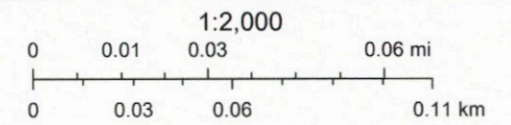
Karttaote

9.9.2022 9.15.20

— kiinteistöraja

• Rajamerkki

MÖRSKÄ
JÄRVENRANNALLA

MINÄ • Suunnitteluhortonomi
Esa Kallio.

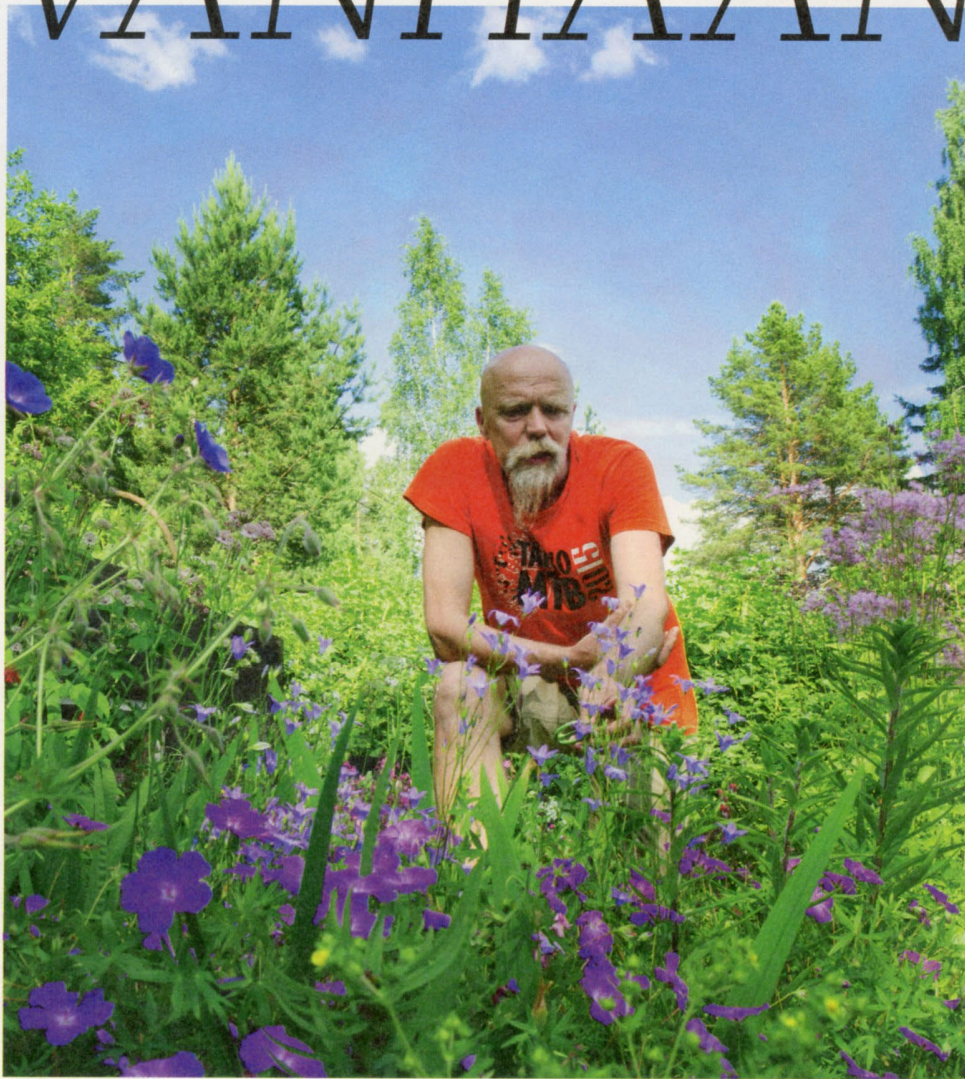
MÖKKI • 1 600 neliön tontilla on
punainen hirsitupa eli Mörskä vuodelta
1870 ja päärakennuksena isoisän vuonna
1913 rakentama hirsimökki.

MISSÄ • Orivedellä.

UNIKKOPELTO.

Helposti kylväytyvät yksi-
vuotiset unikat täyttävät yhä
isomman alueen Esan piha-
maasta. Ne ovatkin parhaim-
millaan suurina ryhminä.

KUIN ENNEN VANHAAN

Esa risti 1800-luvun mökkinsä Mörskäksi ja kylvi pihalle vuosikymmeniä uinuneita unikkoja. Hortonomi ei kaipaa nurmea, jääkaappia eikä suihkuakaan ja poistatti ensi töikseen sähkön.

TEKSTI *Sari Järvinen* KUVAT *Petri Kiviniemi*

”Jokaisella pitäisi olla pieni kotimuseo. Vanhat tavarat kertovat nykyihmiselle entisajan elämästä.”

Suunnitteluhortonomi Esa Kallio pehmittää päivänliljojen juurakkoja rantavedessä ennen niiden jakamista.

Suomenlumme kelluu hiljaisuudessa Nuottajärven rannassa. Äkisti vesi pärskähtää vieressä, kun piskuiselle laiturille polvistunut mies nostaa järvestä ämpärin kokoisen mötin päivänliljoja juurineen. **Esa Kallio** on kaivanut ne mökkinsä kukkapenkistä rantaveteen likoamaan pariaksi päiväksi, jotta juurakot irtoavat paremmin toisistaan. Moni hoitaisi homman nopeasti lapiolla.

– Ei! Se on kuin löisit itseltäsi varpaan poikki. Kun juurakon pehmittää vedessä, se irtoaa hyvin ja samalla saa näpein pois juolavehnan ja vuohenputken juuret. Jakotaimista saa hyviä uusia alkuja, sillä aitoa, tuoksuva keltapäivänliljaa on vaikea löytää myymälöistä, suunnitteluhortonomi Esa kertoo.

ESA SOUTAA LAHDELLE, hieraisee iholleen mäntysuopaa ja pulahtaa veteen. Näin käy

kesäisin peseytyminen mökillä, jonka pääraakennuksena toimii Esan isoisän **Jooseppi Kallion** vuonna 1913 rakentama hirsimökki. Siellä ei ole jääkaappia, pakastinta eikä sisävessaa. Eikä pihalla autoa. Jos tulee asiaa kylille 7,5 kilometrin päähän, Esa pääsee sinne pyörällä.

Tien toisella puolella nököttää punainen hirsitupa vuodelta 1870. Sen nimi on Kemälä, mutta Esa kutsuu sitä Mörskäksi. Sen viimeiset vakituiset asukkaat elivät pärevalon ja öljylampun valossa vuoteen 1973 asti. Sitten hankittiin sähköliittymä, kylän viimeisenä.

Sen Esa poistatti ensi töikseen. Eipä ole Mörskällä nurmikkoakaan, sillä Esa ei perusta sliipatuista pihoista. Nurmen sijaan hänellä on kukkia, ja millaisia!

Puutarha on kallellaan etelään ja täynnä kukkasaarekkeita, jotka erottaa toisistaan harmaa kivipolku. Rinteessä on ukontulikukan keltaista, siperianunikon oranssia ja pensaskärhön

PUSIKOSSA SURISEE.

Pihalla ei ole nurmea vaan kivipolkujen erottamia pensaita ja perennoja. Runsaassa puutarhassa asustelee ötököitä, kuten kultakuoriaisia, ja niin Esasta kuuluu ollakin. Sirpit antavat kukinnan jälkeen kyytiä koiran- ja vuohenputkille.

JAKAMISESTA VOIMAA.

Violetti siperiankurjenmieikka täytyy jakaa noin neljän vuoden välein, kun kasviryhmä tulee keskeltä ontoksi.

LIILA MERI.

Oriveden harmaa liuskekivi luo raamit verikurjenpolven runsaalle kukinnalle.

Kun edellinen omistaja yritti kasvattaa perunaa, vesimyyrät pöllivät mukulat. Esa päätti, että sellainen saa loppua heti.

valkeaa. Kuningaspaikalla ojentelee terälehtiään ripsureunainen unikkoklaani. Verikurjenpolvet kukkivat komeina ryhminä.

– MINULLA EI ole keräilyhimoa, vaan samaa lajia on isoja ryhmiä. Täytelajeiksi on kylväytynyt puna-ailakkia ja lemmikkiä. Sinne tänne olen istuttanut nukulaa, kevätvuohenjuurta ja siperiankurjenmiekkää. Kukkapenkki on nätimpi, kun se on täynnä ja...

Lause jää kesken, kun jotain lennähtää päin Esan kasvoja. Parrasta kuuluu pörinää ja peukalonpään kokoinen ötökkä tipahtaa maahan.

– Katso, kuinka kaunis kultakuoriainen!

Metallinvihreä hyönteinen punnertaa siivileen ja vaappuu kohti lehtoängelmiä.

Esan mielestä puutarhoissa tulee olla hyönteisiä. Niitä on runsaissa perennapenkeissä, samoin tontin reunoilla, missä Esa antaa kukkajäärämagneettien eli koiran- ja vuohenputkenkin kukkia. Sen jälkeen ne saavat sirpistä.

MÖRSKÄLLÄ HORTONOMI ON sallinut itselleen sellaista, mitä oppikirjojen mukaan ei yleensä tehdä.

– Pensaita ja perennoja ei saisi kasvattaa sekaisin, mutta täällä ovat juhannusruusut ja kultapallot yhdessä. Minusta ne näyttävät niin aika makeilta, tukevatkin toisiaan.

Pihalla kasvaa myös kanadanpiisku, jota tuotiin Pohjois-Amerikasta Eurooppaan koristekasviksi jo 1600-luvulla. Joistakin puutarhoista se on levinnyt luontoon, ja jyrkimmän kannan ottaneet pelkäävät karkulaisten syrjäyttävän alkuperäistä lajistoa. Esan piisku ei ole lähtenyt minnekään. Kukinnot kannattaa leikata ennen siementen kypsymistä.

MÖRSKÄN KUKKALOISTO EI ole syntynyt itsestään. Kun edellinen omistaja yritti kasvaa perunaa, vesimyyrät pöllivät mukulat.

– Kun ostin paikan, päätin, että vesimyyrien juhlat ovat ohi.

Myyräveijareiden ja rikkaruohojen pääsryn kukkapenkkeihin Esa esti eristämällä penkit kivikäytävillä. Hän kaivoi mullan pois jankkosaveen asti eli noin pistolapion terän syvyydeltä. Leveydeltään 80–150 sentin käyttävät hän vuorasi suodatinkankaalla, jonka reunat hän jätti maan päälle reilusti näkyviin.

Kankaan päälle hortonomi kottikärräsi tuhansia kiviä, rikkiäisiä tiiliä ja leca-harkkoja. Kivien päälle hän tasasi kalliomurskeesta seulottua singeliä, raekooltaan 8–16 millia.

– Se on kalliimpaa, koska on tasarakeista. Mukana ei ole hienoaineista eikä siten synny kapillaarista vedennousua. Käytävät toimivat paitsi salaojina myös hohkaavat lämpöä ympäröiviin kukkapenkkeihin.

Polkuja tehdessä tuli vastaan yllätys. Kun Esa lapioi käytävää vuonna 1867 rakennetulle savusaunalle, maasta nousi pieniä mustia siemeniä. Kaksi alkoi itää valoa saatuaan.

– Ne olivat unikkoja, valmuja! Niiden siemeniä ei saa peittää mullalla, jotta ne itävät.

Esa tunnisti ripsureunaiset kukat samoiksi, joita oli löytänyt Kemälässä 50-luvulla asuneen Milja-mummon vanhan biblian välistä.

– Keräsin siemenkodat astiaan odottamaan seuraavaa kesää. Talvella hiiret söivät ne.

Niiltä jäi huomaamatta muutama siemen, jotka Esa kylvi keväällä kukkapenkkiin. Vuosia myöhemmin hänellä on upea unikkosareke.

– Olen säilyttänyt muutenkin Mörskän vanhat tavarat. Minusta jokaisella pitäisi olla mökillään tai kotonaan joku pieni kotimuseo. Se kertoo nykyihmiselle vanhan ajan elämästä.

Unikot ovat samaa alkuperää kuin ne, joita Esa löysi Milja-mummon Raamatun välistä.

FIRSTSTOP www.firststop.fi

- uudet, käytetyt renkaat ja vanteet
- rengastyöt ja korjaukset
- pultit, mutterit, soviterenkaat
- rengashotelli (kausisäilytys)
- TPMS venttiilit ja koodaukset

ORIVEDEN KUMIKORJAAMO KY
Lehdistöntie 2, 35300 Orivesi
Puh. 03-334 6655
www.orivedenkumikorjaamo.com

- Kaikkien merkien huollot
- Ilmastointihuollot • Rengastyöt
- Pakokaasumittaukset
- Laadukkaat vaihtoaumat

Autola
ORIVESI OY

Myynti: 03 334 6522
Huolto: 045 152 1155
Teollisuustie 24 www.autolaorivesi.fi

MAXIPESU
LÄPIAJETTAVA PIKAPESU

AVOINNA 24h

Varsitie 1b, 35300 ORIVESI
(Maxiauton naapurissa)
p. 045-221 7810 pesu@maxipesu.fi
f & i @maxipesuorivesi

Orivesi | Juupajoki | Längelmäki | Eräjärvi

Oriveden Sanomat

No 30 | Keskiyö 22.7.2020 | www.orivedensanomat.fi | 94. vsk | Irtonumero 3,00 €

Juha Jäntti

10

Mörskästä tulee tunnelmainen kotimuseo

■ Meneillään on vanhan uunin pintapuhdistus. Uuni on osin sortunut ja kallistunut, koska mäyrät ovat pesineet talon alarakenteissa. Kuvat: Juha Jäntti

■ Kemälän pihapiirin rehevään kasvistoon kuuluu myös vanhaa metsää.

Kemälä kertoo tarinaa käden taidoista ja elämästä

NUOTTAJÄRVENKULMA Juha Jäntti

Vannoutunut perinteen harrastaja ja Esa Kallio on tehnyt tänäkin kesänä pitkiä päivärupeamia vanhojen rakennusten ja esineiden parissa. Hän asuu isoisänsä Jooseppi Kallion vuonna 1913 rakentamassa hirsimökissä ja kunnostaa kahta muuta vanhaa taloa naapurustossa.

Viime aikoina Kallion on voinut tavoittaa usein kulmakunnan vanhimman talon, vuonna 1870 valmistuneen Kemälän uumenista tai pihapiiristä. Talo on vanha mäkitupa. Kallion oma kutsumanimi sille on Mörskä.

Nimi Kemälä tarkoittaa rinteiden paikkaa. Talo on tehty melkoisen jyrkkään rinteseen, ja vaikutelmaa korostaa entisestään aivan vieressä kulkeva Eräjärventie, jota on nostettu entisajoista puolistoista metriä.

Taloon on matkaa Kallion kotoa alle sata metriä. Talot sijaitsevat aivan Eräjärventien vierustalla, mutta eri puolilla tietä.

– Tämän talon tekijä ei ole tiedossa. Paikka on kuulunut alun perin Päilähdin Mattilan tilaan. Kemälän viimeiset asukkaat olivat Ida ja Vilho Vikman, jotka asuivat mökissä sotavuosista kuolemaansa asti 1980-luvun puolivälissä, Kallio kertoo paikan historiaa.

■ Esa Kallio sovittaa paikalleen isoisänsä rakentamien kangaspuiden luhaa.

Ida kävi polkupyörällä töissä Oriveden asemalla sijainneessa Ensi Karjalaisen kenkätehtaassa. Vilho oli maatyömies, sekatyömies ja kansanpelimies. Hän soitti Kaustisilla huuliharppua ainakin viitenä kesänä.

Vilho piti tapanaan myös viihdyttää matkustajia Orivedellä kulkevissa linja-autoissa eli onnikoissa. Hän tapasi myös tulla kylällä taloon käymään ja vain soit-tamaan toviksi.

– Löysin täältä pienen ruutuvihkon, johon oli kirjoitettu numerojärjestyksessä 505 suomalaisen iskelmän nimet. Ensimmäisenä oli Oi kultainen nuoruus, ja se saattoi olla Vilhen bravuurinumero.

Kallio osti talon vajaat kymmenen vuotta sitten. Sen jälkeen hänellä on riittänyt tekemistä, ensin talon tyhjennyksessä, sitten paikkojen kunnostuksessa. Puutarhan raivaaminen oli mitava voimapanonistus.

– Tämä oli yksi hävityksen kauhistus. Talossa oli sisällä aito kasaritunnelma muovimattoineen, ja kaikki paikat olivat täynnä roinaa. Täällä oli asunut hiiriä ja rottia. Näädät olivat pesineet ullakolla, ja mäyrät puolestaan talon alusrakenteissa. Sen vuoksi leivinuuni on ihan vinksallaan.

Joutavan roinan lisäksi talosta on löytynyt paljon vanhoja esineitä, jotka Kallio puhdistaa ja säilyttää.

Siellä on tarvekaluja, kirjoja, lehtiä, vaatteita, kenkiä, pöytäliinoja, julisteita ja kehystettyjä valokuvia. Esineet kertovat aineellisesti vaatimattomasta elämästä pienessä mökissä, jossa ei ollut mukavuuksia.

Löytöjen joukossa ovat talon Tuula-tytären koulukirjat 1950-luvulta. Aarteita ovat kirjeet ja postikortit, samoin kuin säilyneet ostokuitit ja apteekkireseptit.

Kouriintuntuvia muistoja elämän niukkuudesta ovat satavuotiaat pikkulasten vaatteet, jotka ovat osin repaleisia ja moneen kertaan paikat. Kallio on kertaalleen koonnut näistä paitaressuista näyttelyn Orive-

■ Vanhat puiset esineet puhdistuvat pehmeässä järivedessä.

den kirjastoon.

– Sähköt tulivat taloon vuonna 1973, ja siitä alkoi ainakin pieni elintason nousu. Ensimmäiset uuden ajan ostokset olivat Zanussi-jääkaappi ja pulsaattoripesukone.

Mökkiin hankittiin myös puhelin. Sähkö- ja puhelinliittymät ovat nykyisin poissa käytöstä, mutta Kallio on halunnut säilyttää vanhan pöytäpuhelimien ja sähkötaulun.

Kemälän kunnostus vaatii aitoa innostusta ja melkoisesti kärsivällisyyttä. Kallio on purkanut talosta lähes kaiken mikä on purettavissa, lattiatkin pohjaa myöten. Hän on pessyt kaiken irroitettavansa järvestä, ja hän on rakentanut kaiken uudelleen takaisin, alkupe- räiseen asuunsa.

Yksi viime päivien puuhista oli vinttilan latti-

an puhdistus. Väli pohja on tehty aikoinaan käsinveiste- tyistä, halkaistuista hirren- puolikkaista. Tiukka jyns- säys kostealla rievulla poisti pinttyneen likakerroksen, jonka alta puun syyt alkoi- vat jälleen hohtaa.

Puunaamista riittää vielä alakerran seinähirsissä. Yleisilme on kuitenkin jo sellainen, että Kallion kaa- vailema kotimuseo alkaa vähitellen hahmottua van- hojen seinien suojiin.

– Kemälästä tulee museo, joka kertoo yli sadan vuo- den ajalta tarinaa siitä, mil- laista elämä on ollut näis- sä vaatimattomissa oloissa.

Pirtissä on jo pöytä ja is- tuinpenkkejä. Kallio koko- si äskettäin tupaan vuonna 1860 rakennetut längelmä- keläiset kangaspuut, jotka hän sai lahjoituksena. Talon toiset, noin satavuoti- aat kangaspuut ovat hänen isoisänsä kätten tuotoksia.

Uuluvat monen muun lajin ohella jättipoimulehti, tähtiputki ja palavarakkaus.

män niukkuudesta

■ Kemälän pirtissä on tunnelmallisen hämärää. Nurkassa seisovat kangaspuut vuodelta 1870.

Esa sai ne serkultaan Markku Kalliolta.

Kunnostuksen alla on Kemälän lisäksi toinenkin vanha hirsimökki. Kallion isoisä rakensi viime vuosisadan alkupuoliskolla kylälle toistakymmentä samankaltaista hirsitaloa. Siten Jooseppi Kallio on ollut merkittävässä roolissa koko kulmakunnan asuttamisessa.

Tuo toinen työn alla oleva mökki sai nimen Saarinen, koska paarmuska eli lapsenpäästäjä Emilia "Milja" Saarinen rakennutti sen vuonna 1927. Milja kuoli seuraavana vuonna, ja mökki jäi Manu-pojalle kesäasunnoksi.

– Ostin Saarisen siksi, että haluan vaalia sitä kautta isoisäni työtä osaavana hirsirakentajana. Saarisen kunnostus on siksi ihan oma juttunsa. En tiedä vielä, teenkö siitä talosta museota, mutta haluan ainakin kunnioittaa tällä tavoin isoisäni käsillä tekemisen historiaa.

Esa Kallio asuu hirsimökissä, jonka hänen isoisänsä teki vuonna 1913, ja joka on hänen syntymäkotinsa. Jooseppi Kallio ja hänen puolisonsa Aino asuivat mökissä vuoteen 1955 asti. Sen jälkeen talo siirtyi Esan vanhemmille. Kulmunkunta sai sähköt seuraavana vuonna.

Perhe muutti muualle

vuonna 1960, ja mökki siirtyi Kallion tädin omistukseen. Kallio hankki talon itselleen vuonna 1987, ja hän on asunut paikalla viimeiset kymmenen vuotta.

Kallio elää mökissään lähes yhtä vaatimattomasti kuin hänen vanhempansa ja isovanhempansa aikoinaan. Tuvan olemus ja henki ovat kuin suoraan sadan vuoden takaa.

– Isoisäni tekemät talot ja kaikki vanhat esineet ovat osa omaa historiaani ja samalla muutenkin ihan mieletön aarre. Tekemistä näissä kyllä riittää, kunnostuksissa ja siinäkin, että ai on lukea tarkkaan jokaikisen löytämäni asiapaperin, kirjeen ja vanhan lehden.

De: **Jylhä Tea** <Tea.Jylha@orivesi.fi>
Date: vie., 9 sept. 2022 10:32
Subject: Rantaosayleiskaavan maksuun liittyen
To: [REDACTED]

Hei

Pyysit kirjoittamaan sähköpostilla tiedon valitusajan loppumisesta. Valitusaika päättyy siis maanantaina 19.9. klo 16.15. Valitus on siihen mennessä toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle. Yhteystiedot ja muut ohjeet löytyvät valitusosoituksesta.

Terveisin

Tea Jylhä
vs. kaavoituspäällikkö
p. 050 3295303
tea.jylha@orivesi.fi

Oriveden kaupunki
PL 7 (Keskustie 23)
35301 Orivesi
www.orivesi.fi